

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ПЕДАГОГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ»
(назва освітнього компонента)

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 23 Соціальна робота
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 231 « Соціальна робота»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) Соціальна робота

Освітньо-професійна програма «Соціальна робота»

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Курс 3

Силабус освітнього компонента розглянуто
на засіданні кафедри української мови,
основ психології та педагогіки

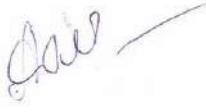
Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем загальної та передфафової
підготовки

Протокол від
“28” серпня 2022 року № 1

Протокол від
“31 ” серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри

Голова

(підпись)
 prof. Фоміна Л. В.
(прізвище та ініціали)

(підпись)
 prof. Бовк О. Ю.
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

1. Фоміна Людмила Володимирівна, завідувач кафедри української мови, психології та педагогіки, кандидат філологічних наук, професор.
2. Наливайко Наталія Анатоліївна, викладач кафедри української мови, психології та педагогіки, кандидат педагогічних наук.
3. Каліна Катерина Євгеніївна, доцент кафедри української мови, психології та педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Наливайко Наталія Анатоліївна, викладачка, кандидатка педагогічних наук. Педагогіка співробітництва, цифрова педагогіка, порівняльна педагогіка.

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=WabnmpgAAAAJ&hl=uk&authuser=3>

Контактний телефон (057) 707-72-30

Корпоративна пошта na.nalyvaiko@knmu.edu.ua

Консультації: понеділок 15.00 – 17.00, ауд. кафедри української мови, психології та педагогіки, онлайн консультації: середа 15.30 – 16.30.

Локація: ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, психології та педагогіки

Каліна Катерина Євгеніївна, доцентка, кандидатка педагогічних наук, доцентка.

Проблеми підготовки висококваліфікованих спеціалістів; компаративний підхід та інновації в освітньому просторі

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=iNe2JlgAAAAJ>

Контактний телефон +380976987751

Корпоративна пошта ky.kalina@knmu.edu.ua

Консультації: середа 10.00-15.00, ауд. кафедри української мови, психології та педагогіки, п'ятниця 3:00–4:00PM у Google Meet: <https://meet.google.com/dqa-saoi-crh>

Локація: ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, психології та педагогіки

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Педагогічні комунікації» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Соціальна робота» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 23 «Соціальна робота», спеціальності 231 «Соціальна робота».

Опис освітнього компонента (анотація)

Освітній компонент «Педагогічні комунікації» є важливою складовою у системі гуманітарної підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти, виступає фундаментом побудови успішної взаємодії лікаря та пацієнта і не тільки, надає можливість здобувачам освіти оволодіти системою педагогічних знань, але й забезпечує формування на цій основі комунікативних умінь, що є одним з важливих елементів у професійній підготовці та професійній діяльності фахівця; сприяє вирішенню й осмисленню найбільш ефективних методів впливу на особистість хворого.

Силабус упорядковано із застосуванням сучасних психолого-педагогічних принципів організації освітнього процесу вищої освіти.

Предметом вивчення освітнього компонента є основні педагогічні положення, механізми, форми процесу спілкування й індивідуально-психологічні відмінності особистості, що проявляються в професійному спілкуванні в системі «лікар - пацієнт».

Міжкомпонентні зв'язки: Освітній компонент «Педагогічні комунікації» базується на вивченні здобувачами основ психології, соціології, педагогіки, філософії; закладає основи вивчення студентами медичної психології, соціальної психології, педагогічної психології, а також низки клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію з ними.

Освітній компонент належить до вибіркових.

Пререквізити Вивчення освітнього компонента передбачає попереднє засвоєння кредитів загальної психології, педагогіки та філософії.

Постреквізити Вивчення освітнього компонента передбачає подальшу інтеграцію із клінічними та фаховими дисциплінами.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=248>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Метою вивчення освітнього компонента є формування професійних комунікативних знань, умінь і навичок як складника професійної компетентності фахівця.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є сформувати у здобувачів другого рівня вищої освіти системи знань щодо професійної комунікації, навчити їх оволодінню основними поняттями та категоріями даного освітнього компоненту, навчання здобувачів освіти оволодінню механізмами професійної комунікації.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами компетентностей:

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

.ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми,

ЗК 13 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільноЯ мети.

Спеціальні (фахові, предметні):

ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів(психологічного, – педагогічного, юридичного, економічного, медичного)

ФК5. . Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК.9 Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

ФК20 Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

.ПРН15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

ПРН 17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на

підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.

ПРН25. Вміти використовувати набуті знання під час праці із особами, які постраждали від військових дій та такими, яких визнано біженцями.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами наступних соціальних навичок (Soft skills):

комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

Здобувач вищої освіти у період навчання здобуває комунікативні навички, розвиває лідерські здібності, навчається брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язує педагогічні ситуації та конфлікти, вчиться працювати в команді, управляти своїм часом, логічно і системно мислити, уміти креативно підходити до вирішення завдань.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		дена форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 23 Соціальна робота	Вибірковий
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 231 Соціальна робота	Рік підготовки (курс): 1-й Семестр -й Лекції 24 год. Практичні, семінарські 26 год. Лабораторні Самостійна робота 40 год. Індивідуальні завдання: год. Вид підсумковою контролю: залік
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 50 самостійної роботи - 40	Освітній ступінь: перший(бакалаврський) ОПП Соціальна робота	

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Професійно-педагогічна комунікація як феномен педагогічної діяльності	2	Вступна
2	Вербалні та невербалні засоби комунікації	4	Інформаційна
3	Стилі педагогічного спілкування	2	Лекція-презентація
4	Структура комунікативної компетентності педагога в оптимізації освітнього процесу	2	Лекція-бесіда
5	Міжособистісна взаємодія в освітній діяльності	4	Лекція-дискусія
6	Сприятливий соціально-педагогічний клімат – основа	2	Розповідь-пояснення

	ефективного педагогічної комунікації		
7	Ефективне ділове спілкування	2	Лекція-презентація
8	Педагогічні конфлікти. Шляхи вирішення конфліктних ситуацій	2	Лекція-бесіда
9	Психолого-педагогічна корекція порушень спілкування в освітньому процесі	2	Лекція-презентація
10	Стилі керівництва ЗВО та відносини керівника та викладачів	2	Лекція-бесіда
Усього годин		24	

2.2.2 Семінарські заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Професійно-педагогічна комунікація як феномен педагогічної діяльності	2	Створення мультимедійної презентації	Презентація
2	Вербалльні та невербалальні засоби комунікації	4	«Мозковий штурм»	Індивідуальні завдання
3	Структура комунікативної компетентності педагога в оптимізації освітнього процесу	4	Круглий стіл	Розв'язання кейсів, практичних завдань
4	Міжособистісна взаємодія в освітній діяльності	4	Бесіда	Індивідуальні завдання
5	Сприятливий соціально-педагогічний клімат – основа ефективного педагогічної комунікації	2	Дебати	Творчі завдання

6	Ефективне ділове спілкування	2	Імітаційна гра	Творчі завдання
7	Педагогічні конфлікти. Шляхи вирішення конфліктних ситуацій	4	Дебати	Індивідуальні завдання
8	Психолого-педагогічна корекція порушень спілкування в освітньому процесі	4	Круглий стіл	Індивідуальні завдання
Усього годин		26		

2.2.4. Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Професійно-педагогічна комунікація як феномен педагогічної діяльності	4	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	Опитування
2	Вербалльні та невербалльні засоби комунікації	4	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання.	Індивідуальні завдання
3	Стилі педагогічного спілкування	4	Створення мультимедійної презентації	Виступ
4	Структура комунікативної компетентності педагога в оптимізації	4	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану	Ece

	освітнього процесу		відповідей на питання теми, підготовка наукового проекту.	
5	Міжособистісна взаємодія в освітній діяльності	4	Підготувати виступ-презентацію (тема за вибором)	Творчі завдання
6	Сприятливий соціально-педагогічний клімат – основа ефективного педагогічної комунікації	4	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, розробка тестових завдань різної форми з дисципліни	Творчі завдання
7	Ефективне ділове спілкування	4	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	Індивідуальні завдання
8	Педагогічні конфлікти. Шляхи вирішення конфліктних ситуацій	4	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів.	Індивідуальні завдання
9	Психолого-педагогічна корекція порушень спілкування в освітньому процесі	4	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання	Творчі завдання
10	Стилі керівництва ЗВО та відносини керівника та викладачів	4	Створення мультимедійної презентації (тема за вибором)	Творчі завдання
	Усього годин	40		

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, метод «Мозковий штурм», коучинг (тренінг), віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал, метод «фішбоун», міждисциплінарний тренінг та інші.

Методи контролю:

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; метод портфоліо; самоконтроль; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

Підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200- бальна шкала	4-бальна шкала	200- бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		

4.32-4,34	173	3.55-3,56	142
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139

3.2. Питання до заліку:

1. Комунікація як процес.
2. Загальні характеристики комунікації.
3. Моделі комунікації: загальна характеристика.
4. Загальна характеристика засобів спілкування.
5. Мова як основний засіб спілкування. Її основні характеристики.
6. Ораторська майстерність.
7. Невербалльні засоби комунікації.
8. Характеристика структурних компонентів невербаліки: експресивно-виразні рухи (пози, жести, міміка, хода) та візуальний контакт (напрямок, тривалість, пауза, частота контактів). Вплив просторового розміщення та часу у спілкуванні.
9. Форми та комунікативні ознаки педагогічної мови.
10. Активне слухання.
11. Умови психологічно повноцінного спілкування.
12. Індивіуальний вплив педагога в освітній діяльності та його види.
13. Педагогічне спілкування та його стилі.
14. Рольові позиції у педагогічному спілкуванні.
15. Імідж педагога.
16. Характеристика інтерактивної сторони спілкування.
17. Основні характеристики почуттів і емоцій у спілкуванні.
18. Дискурсивна технологія інтимно-особистісного спілкування.
19. Характеристика перцептивної сторони спілкування.
20. Зміст та ефективність міжособистісного сприйняття.
21. Типові схеми формування першого враження.
22. Стереотипізація та емпатія — механізми сприйняття у спілкуванні.
23. Ділове спілкування, його види.
24. Чинники, що впливають на ділове спілкування.
25. Фактори ефективного спілкування.
26. Комунікальність, контактність та комунікативна сумісність.
27. Ділове спілкування керівника.
28. Комунікативна взаємодія в малих групах.
29. Психологічні девіації в поведінці особистості.
30. Деструктивне спілкування.
31. Тренінгові технології здобування навичок ефективного спілкування в процесі освітньої діяльності.

3.3. Контрольні питання

1. Комунікація як процес.
2. Моделі комунікації.

3. Управління комунікативними процесами.
4. Сутність поняття спілкування.
5. Форми, види і структура спілкування.
6. Засоби спілкування та їх види.
7. Стилі спілкування.
8. Особливості ділового спілкування.
9. Психологічні девіації в поведінці особистості

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні): не передбачені навчальним планом.

3.5. Правила оскарження оцінки

Відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю», затвердженого наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252.

Посилання:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Очікується, що здобувачі відвідватимуть усі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіка на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів/-ок очікується зацікавленість участю в міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Здобувачам важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час заняття дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

Під час заняття заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – у цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час заняття.

Організація навчання для осіб з особливими освітніми потребами здійснюється психолого-педагогічний та навчально-реабілітаційний супровід цієї категорії осіб відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному медичному університеті».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра української мови, психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до plagiatu. Від здобувачів/ок очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати plagiatом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / за заг. ред О. Сербенської : навч. посібн. 3-те вид., доп. I переробл. Львів : Апріорі, 2019. 304 с.
2. Будник О.Б., Фомін К. В. Комунікативна педагогіка: навчальний посібник [для студентів спеціальності 013 Початкова освіта]. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2019. 92 с.
3. Комунікативні технології інформаційного суспільства : монографія / за наук. ред. А. І. Гусєва. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 142 с.
4. Молчанова А.О. Комунікативна компетентність як основа творчої взаємодії суб'єктів закладу професійної (професійно-технічної) освіти: спецкурс/ Київ : ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти», 2019. 87 с.
5. Наливайко Н. А., Голенко Т. М. Засоби формування професійно-комунікативної компетентності магістрантів спеціальності «Освітні, педагогічні науки». Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі : матеріали науково-практичної конференції молодих учених (Харків, 15–16 травня 2019 р.). Харків, 2019. С. 110–111.
6. Семенюк О. А., Паращук В. Ю. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. Київ : Видавничий центр «Академія», 2020. 240 с.
7. Theory and Practice of Future Teacher's Training for Work in New Ukrainian School : monograph / eds. I. F. Prokopenko, I. M. Trubavina. Prague : OKTAN PRINT s.r.o., 2020. 674 p.

Допоміжна

1. Етика ділового спілкування: конспект лекцій для студентів I курсу всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / укл. І.І. Какурина. Дніпропетровськ: ДВНЗ УДХТУ, 2019. 96 с.
2. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування : [навчальний посібник для ВНЗ] / О. В. Кубрак. Суми: Університетська книга, 2019. 222 с.
3. Kucherenko, I., Mamchur, L., Mamchur, Y., & Bidyuk, N. (2020). Technological Principles of the Formation of a Pupil's Communicative Competence. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensională, 12(1Sup1), 126–146.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- 1. Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE**
<https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=248>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

Положення про академічну добродетель та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

Порядок проведення занять з поглиблого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyy_dysc.pdf

Положення про Комісію з академічної добродетелості, етики та управління конфліктами ХНМУ

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/pol_komis_ad.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf

Інклюзивна освіта:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf

Академічна добродетель:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/polog_ad.pdf